

Dr Elaine Phillips, Wprowadzenie do studiów biblijnych,

Sesja 10, Transjordania i Dolina Jordanu

© 2024 Elaine Phillips i Ted Hildebrandt

To jest dr Elaine Phillips podczas jej wykładu na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 10, Regiony Transjordanii i Doliny Jordanu.

W ramach tego wykładu przeniesiemy się przez Dolinę Rift.

Omówiliśmy obszary na zachód od Doliny Jordanu i Doliny Rift, a następnie stworzymy połączenie na północ i zajmiemy się różnymi regionami Transjordanii, a także zamknięciem samej Doliny Jordanu. Jeśli więc korzystasz z map do badań regionalnych, będziesz potrzebować map drugiej i trzeciej dla tego konkretnego odcinka, który będziemy robić. Tylko jedna uwaga: niektórzy geografowie przeciwstawiają terminowi Transjordania określenie Cisjordania .

Cisjordan , nie używam zbyt wiele, ale zobaczysz to, czytając pewne rzeczy. To będzie odnosić się do obszarów po zachodniej stronie Doliny Jordanu, Doliny Rift. Jednak teraz skupiamy się na Transjordanii, ale zanim to zrobimy, zawsze musimy dokonać przeglądu tego, gdzie byliśmy.

Więc zaczynamy. Wyobrażam sobie, że mógłbyś to już robić we śnie. Na południu zajmowaliśmy się najpierw pustynią, Judą, Szefelą i Filistyną, a także obszarem obejmującym cały obszar.

Poszliśmy dalej na południe i zwiedziliśmy Negew i Synaj. Następnie zajęliśmy się obszarami centralnymi, Jerozolimą, krajami górskimi i równiną, Równiną Sharon, która znajduje się na północ od Równiny Filistyńskiej. A potem, w ciągu tej ostatniej wspólnej godziny, zrobiliśmy Galileę, czyli naszą północną część kraju.

To pozwoli nam połączyć się w obszarze położonym na południe od góry Hermon, w którym zakończyliśmy, i przejść teraz przez regiony z północy na południe w naszym obszarze zwanym Transjordanią. Zatem tym razem przypomnienie góry Hermon ze schematyczną mapą. Bardzo proste, ale pomoże nam zobaczyć wiele rzeczy.

Swoją drogą, powrócę do tej mapy w połowie, kiedy zaczniemy pracować i będziemy patrzeć na widok na Dolinę Jordanu. Ale teraz dla naszych celów chcemy po prostu zauważyć, że ta przerywana linia w pewnym sensie pokazuje, ponownie w bardzo uproszczonej formie, zarysy góry Hermon. Jest zielono, chociaż możesz jej nie widzieć, co wskazuje na fakt, że góra Hermon, jej podstawa, jest wapienna.

Rozmawialiśmy już o tym. Region na południe od tego nazywany jest Baszanem lub w Starym Testamencie Baszanem i jest to wypływ bazaltu ze stożków wulkanicznych, które się tam znajdowały. Cóż, stożki nadal tam są, nie są aktywne.

W miarę przesuwania się dalej na południe, co wkrótce zrobimy, aby dać nam ogólny pogląd, będziemy mówić o całym obszarze Gilead. Będziemy tu mówić o obszarze płaskowyżu Medaba i Ammon. Będziemy rozmawiać o Moabie w dole, a na południe od tego Wadi, tutaj, jest Zered, będziemy rozmawiać o Edomie.

Ale dla naszych celów skupmy się na razie na górze Hermon. Wzgórza Golan to, jak już powiedzieliśmy, obszar bazaltowy z twardym wapiennym fundamentem. I żeby przypomnieć sobie o naszym związku z poprzednim wykładem, który mieliśmy u podnóża góry Hermon, w tym miejscu, mamy zarówno Dan, miejsce Starego Testamentu, jak i Cezareę Filipową, zaledwie dwie lub trzy mile na wschód, gdzie natknęliśmy się na to ogromne urwisko na ścianie klifu, jeśli wolisz, na którym wyrzeźbiono wszystkie te obce bóstwa, a przed nim zbudowano świątynie.

Przyjrzyjmy się samemu Golanowi, na podstawie krótkiego szkicu zagadnień geologicznych. Wspomnieliśmy już o niektórych z nich, a następnie o niektórych regionach politycznych i miastach. A zatem przede wszystkim wspominaliśmy, ciągle to powtarzam, że mamy tu wypływ bazaltu nad wapieniami.

Przypominamy, że gdy bazalt zwietrzeje, stanie się naprawdę doskonałą glebą. W regionie tym, nawet dzisiaj, hoduje się dużo bydła, co możemy niemal nazwać gospodarstwami mlecznymi, jeśli tak wolisz, a także jest całkiem dobry pod względem produkcji wina. Na południu, to jest główny wyznacznik, geograficzny wyznacznik oddzielający nasz obszar Baszanu od tego, co jest poniżej, to Wadi Yarmouk.

Kanion jest tak umiejscowiony lub oznaczony na mapie, ale jest to główny klif. Za chwilę pokażę wam zdjęcie, które nam to uświadomi. Kiedy rozmawialiśmy o Filipie Tetrarsze, powiedzieliśmy już, że to jemu powierzono kontrolę nad tym obszarem.

I tak, coś w rodzaju etnicznych nazw regionalnych, mamy Eteria Trachonitis. Zapalenie tchawicy oznacza rozdarty obszar i tyle. Jeśli spojrzysz i odwiedzisz te obszary, które są bazaltowe, to bardzo nierówny, bardzo nierówny teren.

Swoją drogą, świetna wycieczka po tej okolicy, ale to zniszczony teren. A potem Golanitis, które jest podstawą naszej współczesnej nazwy Wzgórz Golan. Chcielibyśmy zauważyć, a to ledwo jest poza tą mapą, to właśnie tutaj, Gamla, która nie pojawia się ani w Ewangeliach Nowego Testamentu, ani w Starym Testamencie, ale wspomnieliśmy o strasznej sytuacji podczas buntu żydowskiego kiedy przeszli Rzymianie.

Gamla była głównym obrońcą przed Rzymianami, ale uległa rzymskiemu atakowi w roku 68 n.e. Jest to więc ważne miejsce z tej perspektywy. Musimy zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz w odniesieniu do tego obszaru, a właściwie dolnego Golan, a jest to miejsce zwane Hippus .

To właśnie tutaj. Powiem na ten temat tylko dwie rzeczy, choć można by powiedzieć o wiele więcej. Wspomniałem już, że tym obszarem na wschód od Morza a potem Doliny Jordanu było Dekapol, czyli Liga Dziesięciu Miast.

Te dziesięć miast, oczywiście bardzo zhellenizowanych. Jedno z nich znajdowało się na zachód od Doliny Jordanu i na tym zakończymy ten wykład, ale Hippus jest jednym z takich miast. To miasto Dekapolu.

Później stało się dość znaczącym miejscem, w którym kościół zbudował również kilka ważnych budowli. Powodem, dla którego chcę o tym wspomnieć w tym miejscu, jest to, że na linii brzegowej, oznaczonej moim zielonym znacznikiem, znajduje się starożytne miejsce zwane Gergesa . Teraz jest to współczesny Kursi .

W pewnym sensie słyhać tam toponimę, Gergesa i Kursi . Gergesa , cóż, to imię wprowadza nas w interesującą kwestię tekstową, ponieważ kiedy mamy do czynienia z uzdrowieniem opętanego, co ciekawe, teksty, w zależności od tego, czy czytasz Mateusza, Marka czy Łukasza i który rękopis czytasz , mają albo Gergesę , która jest właściwie najmniej znaną z nich, albo Gadarę, która właściwie jest poza naszą mapą, lub Gerasę , która leży daleko na południowym wschodzie, daleko od tej mapy. Zobaczmy to na innej mapie znacznie później.

Cóż, Gerasa , ta daleko, prawdopodobnie nie jest tą właściwą. To jest za daleko. Gadara, znajdująca się tuż obok mapy, działałaby tylko wtedy, gdyby nasze miasto Gadara w Dekapolis kontrolowało cały obszar, na którym znajdują się te świnie, gdzie znajdują się grobowce i tak dalej.

Ale właściwie Gergesa ma największy sens. A tuż powyżej, na klifie wzgórza nad tym małym miasteczkiem zwanym Gergesa , znajdował się Hippus , w którym stacjonował rzymski legion. I czy to nie fascynujące, że maskotką rzymskiego legionu była świnia? Więc to może pasować do siebie.

Są inne rzeczy do powiedzenia na ten temat i wcale nie udaję, że jestem krytykiem tekstu Nowego Testamentu, ale moim zdaniem z geograficznego punktu widzenia mogłoby to całkiem dobrze pasować do narracji ewangelii. W każdym razie spójrzmy na kilka zdjęć i po prostu narysujmy tutaj kilka rzeczy. Jeśli spojrzysz na to i pomyślisz o naszym Morzu Galilejskim, czyli Kinneret, mającym kształt harfy, to mamy zdjęcie, które wygląda z południowego zachodu na północny wschód.

Tutaj jest góra Hermon. To jest Górny Golan, to Dolny Golan, a tu jest Yarmouk Wadi. Teraz możesz zobaczyć, jak duży jest to geograficzny podział topograficzny.

Zatem Hermon, Górne Golan, gdzie, nawiasem mówiąc, są te stożki wulkaniczne, czyli Syria. Dolny Golan, Yarmouk tutaj. Można także zobaczyć ścianę klifu szczeliny.

Należy pamiętać, że nasze Jezioro Galilejskie znajduje się gdzieś pomiędzy 600 a 700 stóp poniżej poziomu morza. Jeszcze jedno spojrzenie na wschodni brzeg Jeziora Galilejskiego. Mamy miejsce Hippusa, które pozostało tutaj.

To bardzo stare zdjęcie lotnicze. Teraz wykonano sporo prac archeologicznych. Jest wiele interesujących rzeczy, które mógłbym powiedzieć na temat współczesnej polityki, no cóż, trwającej przez ostatnie 50 lat, ale w tym momencie nie mamy na to czasu.

Kontynuujmy i powoli przesuwać się na południe. Pamiętajcie, że drugim z możliwych miast, w których moglibyśmy uzdrowić demona, była Gadara. Jesteśmy więc tutaj, po drugiej stronie Wadi Jarmuk na południu, w pozostałościach innego miasta Dekapolu, miasta Gadara.

Miał także teatr i wszystko inne, co wiąże się z dużym miastem hellenistycznym. Ale celem spojrzenia na to jest po prostu sprawdzenie, że nie jest to tak naprawdę blisko Jeziora Galilejskiego. Tam daleko jest Jezioro Galilejskie.

I tak znowu, aby powtórzyć to, co powiedziałem wcześniej, jeśli nasz tekst w Ewangelii Marka 5 i paralelach brzmi Gadara, to musimy założyć, że mówi on o regionalnej kontroli nad tym miastem Dekapolu. Powiedziałem, że zrobimy to dość szybko. To przegląd Transjordanii i rzeczywiście taki jest.

Przenosimy się teraz w okolice Gileadu. I zanim spojrzemy na mapę, zapewniam cię, że kiedy spojrzemy na mapę, zrozumiesz dlaczego, że jest to obszar rozdarty wojną. Jest to obszar rozdarty wojną, ponieważ Syria na północnym wschodzie i Ammon na południowym wschodzie zwykle próbują dostać w swoje ręce Gilead.

Nawiasem mówiąc, mamy na tym obszarze osiadłe dwa i pół pokolenia, a połowa pokolenia Manassesza będzie miała znaczną część Gileadu. Ale jest rozdarty wojną. W Amosie rozdział 1, werset 3, kiedy Pan mówi przez Amosa o trzech grzechach i o czterech, a następnie artykułuje powody, dla których te różne miejsca są potępiane przez Boga.

Damaszek zostaje potępiony, ponieważ zmiażdżyli Gilead żelaznymi saniami młóćcami. Cóż, tutaj masz sanie młóćące. Daje nam to pewne pojęcie o tym, jak te rzeczy działają.

To płyta, która ma prawdopodobnie około czterech stóp od dołu do góry. W małych otworach, na dnie których znajdował się albo bazalt, ostre kamienie bazaltowe, albo żelazo, a następnie w normalnych procesach układano je na klepisku, gdzie kładziono na nim ziarno i ciężar, a następnie byłoby to odrywaniem plew od ziaren zboża. To, co najwyraźniej się tutaj dzieje, czy jest to obraz w przenośni, czy też jest to dosłowne łamanie praw człowieka, ale Damaszek w Syrii jest potępiany, ponieważ dopuszczał się okrucieństw wobec mieszkańców Gilead.

To daje nam trochę poczucia. Nawiasem mówiąc, w wielu miejscach nadal można znaleźć te stare sanie młocarskie, które możemy zobaczyć i zrozumieć, jak działają. Oto mapa, żeby spojrzeć na to z innej perspektywy.

Przyglądaliśmy się już temu obszarowi Wzgórz Golan. Oto Jarmouk Wadi, a teraz patrzemy na cały Gilead, prawda, cały Gilead, a tutaj jest coś, co nazywa się odległym Gileadem. Trudno to zobaczyć na twoim, prawdopodobnie twoim wzrokiem.

Myślę, że umieściłem: tak, tam jest. Odległy Gilead, wystarczy, że spojrzysz w tym kierunku, to Syria. Spójrz w tym kierunku; to jest Izrael.

Zauważcie, choć nie rozmawialiśmy o tym, przez całą Transjordanię przebiega główna trasa północ-południe. Nazwijmy ją Autostradą Transjordańską. W odległym Gilead, gdy ruch północ-południe decyduje, czy chce jechać ze wschodu na zachód, czy też nie, znajduje się tam skrzyżowanie, a zatem jest to miejsce, o które toczy się spór.

To nagroda. Syria i Izrael dużo o to walczyły. Kiedy przeczytasz na przykład narrację, ostatnią część 1 Księgi Królewskiej, rozdziały 20 i 21, zobaczysz to.

Zobaczycie także, kiedy dynastia na północy przejdzie na dynastię Jehu. Zostaje namaszczone, gdy walczy w tym miejscu zwanym odległym Gileadem. Więc jeszcze raz potraktuj to jako znaczącą lokalizację.

Ups, właśnie dotarliśmy, tak, przesunijmy się na południe od naszego obszaru dolnego Gileadu. Swoją drogą, wiem, że gdy udamy się do Egiptu, może to być mylące, ponieważ na mapie jest ono wyższe niż to, ale nazywane jest niższym. To, co właśnie zrobiliśmy, nazywa się „niższym”, ponieważ pod względem wysokości jest niższe.

Górny Gilead to obszar zwany Kopułą Gileadu. Pod względem geologicznym mamy w Kopule Gilead te same elementy, które mamy w tym cudownym obszarze tutaj. Cynamon, twarde wapień i wszystko, co się z tym wiąże.

Jest to więc świetne miejsce do życia i przebywania. Nic dziwnego, że ludzie z Syrii i ludzie z Ammanu próbowali położyć na tym swoje małe ręce. To nasza Kopuła Gileadu.

Przecina ją bardzo znaczny wadi. Tak więc, Yarmuk , następnym będzie Kanion Jabbok, czyli wadi, i ta nazwa będzie nam przypominać, jeśli przeczytamy Księgę Rodzaju 32. I pamiętajcie o tym, gdy Jakub wraca z pobytu u Labana, zabierając ze sobą raczej w tym momencie dalsza rodzina, żony, służebnice i synowie, on będzie miał walkę zapaśniczą, Księga Rodzaju 32, na początku, cóż, tekst mówi o mężczyźnie, ale pod koniec narracji jest napisane, że widział twarz Boga.

Zatem niezwykle ważnym miejscem jest wadi Jabbok. Ciekawe, że przecina ten bardzo wysoki obszar, ale rzeka, która to zrobi, w rzeczywistości będzie się kołysała, kierując się najpierw ze wschodu na zachód, a potem zacznie płynąć w dół tutaj i zbliży się bardzo blisko miejsca zwanego Rabat, lub obecnie Rabat, Amman, a obecnie stolica Ammanu, Jordania. Daje nam to również odrobinę współczesnej perspektywy.

Poza tym w Gilead, trochę na obrzeżach, mamy to właśnie tam. Mamy Gerazę , miasto Dekapolu, o którym mówiłem nieco wcześniej. Nawiasem mówiąc, ta żółta strzałka powinna znajdować się nieco dalej niż jest, więc po prostu spraw, by przesuwiała się w dół w myślach. Ale żeby jeszcze raz zebrać w całość naszą demoniczną narrację, jest to trochę daleko od Morza Galilejskiego, aby rzeczywiście było to miejsce, w którym dana osoba mieszkała w grobowcach, a potem świnie wbiegły do Morza Galilejskiego . OK, zostawiam cały widok mapy i po prostu patrzę trochę na dowody istnienia tego miasta Dekapolis.

Co ciekawe, jest to prawdopodobnie jedno z najlepiej odrestaurowanych miast Dekapolu, jakie mamy. Ciężko pracują nad kilkoma innymi, ale ten jest szczególnie fajny. Możesz stanąć na jednym końcu, na szczycie sali teatralnej i popatrzeć na to eliptyczne forum.

Nawiasem mówiąc, musieli ponownie ustawić te kolumny, ponieważ w latach 800. naszej ery miało miejsce poważne, duże, wielkie trzęsienie ziemi. Było ich wiele na przestrzeni wieków, ale ten był dość destrukcyjny. Oto główna droga.

Główne drogi nazywane są cardos . Ma to sens, ponieważ cardo pochodzi od słowa serce i dlatego będzie to Twoja główna trasa z północy na południe, która jest ostateczna i stanowi serce miasta w planie urbanistycznym Dekapolu. Mamy tutaj eliptyczne forum, wróćmy do tego za chwilę w zbliżeniu, a potem spojrzymy na ulicę.

Będziemy udawać, że wzdłuż niej idziemy, a na drugim końcu znajduje się świątynia Diany i Afrodyty. Znowu forum z bliska. Kolumny zostały zresetowane, a następnie dwa widoki wzdłuż samego cardo.

Zwróć uwagę na piękno i elegancję tych miast, a na końcu znajduje się nasza świątynia Diany lub Afrodyty. Gdyby ktoś tam stał , prawdopodobnie by sięgnął, tu są stopy, tu jest głowa, więc zaczynacie rozumieć. Właściwie możesz włożyć coś, na

przykład pilnik do paznokci lub ostrze noża, pomiędzy podstawę kolumny a samą kolumnę i możesz to obserwować, niezależnie od tego, czy jest to pilnik do paznokci, czy ostrze noża, które tu umieścisz, możesz zobaczyć uchwyt wystający nieco ze skały, gdy wiatr kołysze kolumnami.

To bardzo niesamowity rodzaj doświadczenia. Oto dwa widoki na samo wadi Jabbok przecinające Kopułę Gileadu, ale przemierzając obszar Transjordanii, kierujemy się dalej na południe. Teraz skupimy się szczególnie na regionie, w którym znajduje się Kopuła Gileadu, tuż poza mapą, a tutaj, jak zobaczycie, znajduje się Ammon.

Jak powiedzieliśmy, Ammon został potępiony przez Amosa za wymordowanie Gileadytów, ale Ammon jest również ważny, ponieważ pojawi się w niektórych naszych narracjach. Na przykład Saul zamierza zmierzyć się z Ammonitami. Dawid współpracuje z Ammonitami, więc będzie to bardzo ważna lokalizacja.

Na południe i zachód od Ammonu znajduje się miejscowość zwana Mishor. To hebrajskie słowo, które oznacza rodzaj płaskiego lub równego obszaru. Nazywa się go także płaskowyżem Meribah, ponieważ znajduje się na nim duże miasto zwane Meribah, więc jest tu bardzo płaski obszar, a na samym szczycie znajduje się góra Nebo.

Muszę do tego wrócić. Tak, zaczynamy. Jeszcze jedną rzecz, którą chcemy powiedzieć, w pewnym sensie przygotowując nas na pojawienie się Izraelitów w tym obszarze, kiedy to nastąpi, w tym regionie, na płaskowyżu Meriba, w Mishor, w spornym regionie.

Nadejdą czasy, kiedy Moab, który geopolitycznie jest położony na południe od tej głównej przegrody, właśnie tutaj. To wadi. Porozmawiamy o tym później.

Moaby bardzo często parli na północ. Nie ma w tym nic dziwnego. Ludzie zawsze próbują walczyć.

Jest to całkiem przyzwoity teren do wypasu i uprawy niektórych roślin. Próbowali zająć ten teren. Czytając 2 Księgę Królewską, dowiesz się, że Izrael również będzie miał pewne spory na tym obszarze i tam też nie będzie niespodzianki, ponieważ pierwotnie dwa i pół plemienia osiedliło się w tym regionie.

Ruben, Gad i połowa pokolenia Manasses. Mamy więc do czynienia z geopolitycznymi sprawami Izraelitów, Moabitów i Ammonitów. To także obszar, o który toczą się walki.

W każdym razie ważne wydarzenia – a to tylko te najważniejsze, jeśli chodzi o rodzaje rzeczy, o których chcemy myśleć – są ważne. Wspomniałem o większości z nich, ale mamy szansę wydrukować je w jakiś uporządkowany sposób: zapasy Jacoba.

Podróż Izraela do Kanaanu. Wrócimy do tego na chwilę, ponieważ Izrael także musiał obejść Edom i Moab, ale przeszedł przez ten region. Stoczyli bitwę pod Cheszbodem, czyli na tym średniowiecznym płaskowyżu.

Kiedy Mojżesz umiera, dzieje się to po tym, jak udał się w górę, obejrzał ziemię z Pisga i zobaczył to wszystko, a potem mamy śmierć Mojżesza w Transjordanii. Wspomnieliśmy już o tym, że Ruben, Gad i połowa plemienia Manassesza osiedlili się w tym regionie średniowiecznego płaskowyżu, na obrzeżach Ammonu, a zwłaszcza w Gilead. Wspomniałem o Dawidzie w związku z Ammonem, ponieważ zachodzą tam pewne interakcje.

W rzeczywistości jego generał Joab walczy z Rabą, stolicą Ammonu, podczas gdy Dawid zostaje w domu, popełniając straszliwe grzechy, które popełnił z Batszebą i Uriaszem. Ale niedługo potem jedną z rzeczy, o których prorok Natan powiedział Dawidowi, było to, że miecz nie odejdzie. Miecz nie odejdzie od twojego domu.

Jak się okazuje, kilka rozdziałów później w 2 Księdze Samuela syn Dawida, jego trzeci syn Absalom, dokonuje zamachu stanu przeciwko Dawidowi. Mówiliśmy o tym trochę, gdy rozmawialiśmy o połączeniu Hebronu z Jerozolimą. Gdy jednak Dawid będzie uciekał przed Absalomem i opuści Jerozolimę, uda się do miejsca zwanego Machanaim.

Mahanaim jest bardzo blisko Penuel. Obydwa znajdują się w wadi Jabbok. A więc znowu mają miejsce ważne wydarzenia.

A potem, wracając do naszej lokalizacji, odległego Gilead, mamy narracje, które się rozwijają, a które są głównie narracjami wojskowymi. Właściwie myślę, że to wszystko historie wojskowe z odległego Gileadu. Jak na razie to zrobiliśmy, Golan.

Skończyliśmy Gilead. Skończyliśmy z Ammonem. Teraz przeniesiemy się do południowej Transjordanii.

Mishor dzieli duży wadi . Teraz mówimy tutaj o Mishor . A Moab to jest to.

I to właśnie Arnon Wadi jest naszym głównym rozdzielnikiem. Na mapie nie wygląda to zbyt dobrze, ale różnica jest znacząca. Zobaczmy.

A potem na południe od geopolitycznego Moabu będzie wadi zwane Zered. Nawiasem mówiąc, są to imiona biblijne. Nie wszystkie z nich mają teraz te same współczesne nazwy.

Ale Zered oddzieli Moabu od Edomu, tutaj na dole. Teraz dokonuję krótkiej zmiany i dokonuję krótkiej zmiany obu tych obszarów Moabu i Edomu. Moglibyśmy o nich

powiedzieć znacznie więcej, ale przynajmniej zrozummy, co się dzieje, gdy mamy Izrael.

Pamiętacie, że z Kadesz Barnea, niedaleko stąd, Mojżesz i Izraelici wysłali 12 szpiegów. Sprawdzili teren. Wyglądały naprawdę dobrze, ale wyglądały naprawdę przerażająco, ponieważ były to duże miasta, ufortyfikowane miasta, miasta, w których mieszkali dość duzi ludzie.

Mówili, że czują się jak koniki polne. I tak jest, bo nie brakuje im, naprawdę brakuje im wiary w Boga, są wysyłani na wędrowkę, spędzają dużo czasu na pustyni Zin. Ale wtedy Pan mówi: OK, teraz nadszedł czas.

Mojżesz z Kadesz Barnea wyśle więc posłańców do króla Edomu. On powie, czy moglibyśmy przejść przez waszą ziemię? I spotkał się z odmową. Zatem Izraelici muszą w jakiś sposób tropić Edom.

Oczywiście oto interesująca kwestia i mógłbym omówić o wiele więcej, ale nie zrobię tego w tym momencie. Ponieważ nie ma sztywnych i szybkich granic i ponieważ do tego czasu Edom przesunął już swoją kontrolę na ten obszar, taka sytuacja, nawiasem mówiąc, będzie się utrzymywać przez następne stulecia. Ale Edom już to kontrolował, z pewnością to, więc musimy zapytać, co dokładnie robił Izrael.

I zasugeruję wam, że chociaż większość map, na które patrzycie w atlasach biblijnych, mówi, że Izrael spłynął aż do Zatoki Ejlatu lub Zatoki Akaba, a następnie skręcił na północ, nie sądzę, że tak się stało. Myślę, że faktycznie zaczynają krążyć po tym segmencie, a potem następuje ten straszny odcinek, Numery 21, odcinek z brązowym węzem. Oni narzekają.

Cierpią konsekwencje węży. Mojżesz tworzy węża miedzianego. Ale zasugeruję ci, że może w tym momencie, ponieważ zaraz potem tekst mówi, że Pan ich przekierowuje, a oni rzeczywiście skręcają i kierują się na północ.

I zamierzają udać się na północ, jadąc tutaj, widać zielone strzałki. Nie zamierzają przechodzić przez najbardziej zaludnione obszary, ale nie sądzę, żeby poszli daleko na południe. Myślę, że teraz przemieszczają się na północ.

Mają tu obozowisko i tekst nam o tym mówi, a potem kontynuują podróż na północ. I wreszcie w Cheszbonie spotkamy się z królem Amorytów. Cóż, zdjęcie wadi Arnon daje nam trochę poczucia rozległości tego wadi.

Oczywiście część została zatamowana, więc mamy za nią jezioro. Ruszajmy się, to nasz jedyny obraz Moabu, przenieśmy się do Edomu. Ponieważ Edom, no wiecie, potomkowie Ezawa, Edomici, faktycznie przeżyli, cóż, jest to w dużej mierze przeżycie lub życie dzięki błogosławieństwu, które zostało wypowiedziane na Ezawa.

Będzie to dwójka braci i ich potomków, którzy nieustannie ze sobą walczą. Pierwotny płaskowyż wapienny, jest tam piaskowiec. Trzymaj się tego, bo zobaczymy kilka pięknych rzeczy. Również wytapianie miedzi.

Wydaje się, że miało tu miejsce wytapianie miedzi. A poza tym w celach turystycznych, a także historycznych, mamy duże miasto. To miasto Nabatejczyków.

Spotkaliśmy Nabatejczyków na naszym obszarze Negewu, kiedy krótko rozmawialiśmy o tej konkretnej kulturze, która tak dobrze radzi sobie z handlem przyprawami przez Negew. Ale Nabatejczycy mieli w Petrze swoje centralne miejsce, jeśli chodzi o przedsiębiorczość i kult. W 312 rpnie rzeczywiście zbudowali to miasto.

Rzymianie przejmą go w 106 roku p.n.e. Ale Petra to niezwykle miasto wykute w tych niezwykle pięknych piaskowcach. Czerwony, złoty, fioletowy, wszystkie rodzaje kolorów, które tam są.

Tylko trochę tego wycucia. Nazywa się to Khazneh , skarbcem. Wiele moglibyśmy na ten temat powiedzieć.

To jest zbliżenie tej konkretnej konstrukcji tutaj. Chcę, żebyście zobaczyli tę niesamowicie zdumiewającą zdolność robienia tego w twardym wapieniu wykutym w skale i robienia tego z taką misternością. Niestety, wszystkie te rzeczy, które tu kiedyś były, zostały wystrzelone przez ludzi, którzy robili im ostre zdjęcia.

Z biegiem czasu ma to różne przyczyny. Aby dostać się do Petry, można to zrobić na kilka sposobów. Ale trasa turystyczna, a właściwie główna droga do niej, wiedzie przez bardzo, bardzo, bardzo wąski kanion zwany Sikhiem.

Wchodzimy więc tutaj, a na końcu tej drogi widać tylko fragmenty skarbcza. Było to miejsce, podobnie jak niektóre inne miasta w Edomie, które prawdopodobnie wydawało się nie do zdobycia. Nie da się do niego dotrzeć, gdyż jest bardzo chroniony.

Za chwilę pokażę wam inne zdjęcia, które pokażą, jak surowo jest tam. Obadiaz będzie miał coś do powiedzenia na ten temat. W pierwszej liczbie wersetów, o których mówi Obadiaz, po prostu mówiąc: myślisz, że jesteś tak bezpieczny, że ty też upadniesz.

Wy, którzy mieszkacie w rozpadlinach skalnych, ha, lepiej się martwcie. Petra zajmuje wysokie miejsce w Nabatejczykach. To daje ci trochę poczucia surowości tego ronda w górach .

Jest też coś, co nazywa się klasztorem, chociaż nie jest to odpowiednie określenie, biorąc pod uwagę sposób, w jaki był używany. To jest sesja zdjęciowa z Gordon College, ponieważ jest nas dziewięciu na kopule. Nie możesz już tego robić.

Jest to więc także historyczna sesja zdjęciowa. Tutaj prawdopodobnie lepiej oddaje się prawdziwe poczucie, w przypadku Obadiasza w przypadku Edomu, jak to przedstawiono w Obadiaszu, fałszywego poczucia bezpieczeństwa, ponieważ zakładali, że te góry pomogą im przetrwać, ale tak się nie stało. Tutaj, na szczycie tego szczytu, widać małą kopułę.

Tradycyjnie, tylko tradycyjnie, grób Aarona. Z Liczb, z końca Liczb, rozdziałów 20 i 21, wiemy, że Aaron zmarł, ale nie jesteśmy do końca pewni, gdzie to się stało. Tradycyjnie jest to tutaj obszar Edomu, choć biorąc pod uwagę to, co mówiłem wcześniej o kontroli Edomu rozciągającej się na zachód, prawdopodobnie jest bliżej tego obszaru.

Tak, znowu to samo. Jeszcze kilka rzeczy na temat Petry. Widzicie typowy, wszechobecny teatr wykuty w skale w tej okolicy, a potem pojawia się fasada, cała fasada koryncka.

Istnieją rzymskie budynki, które zostały dodane później, gdy Rzymianie przejęli władzę w 106 rpn. To wszystko, co robimy w przypadku Transjordanii. Zatem tuż przed przeprowadzką do naszej Doliny Rift pracowaliśmy w Transjordanii od północy, przez Baszan, przez Gilead, obok Ammon, przez płaskowyż Medeba, przez Moab.

No cóż, w zasadzie przepłynęliśmy przez Moab, tylko zanurzyliśmy się w Petrze, a teraz z tego miejsca popłyniemy w górę i ponownie ruszymy na północ, do Morza Solnego. To tłumaczenie hebrajskiego określenia tego zbiornika wodnego, chociaż znamy go jako Morze Martwe. Tak to się nazywa Yam HaMelech i właściwie jest o wiele bardziej odpowiednie, ponieważ, jak rozumiem, wierz lub nie, w Morzu Martwym żyją organizmy, więc bardziej stosowne jest nazwanie go Morzem Soli.

To jest, mniej więcej, w zależności od wysokości wody i tego typu rzeczy, o których mówiliśmy, około 53 mil długości i około 10 mil szerokości. Wydaje mi się, że wspominałem o tym kiedyś, gdy rozmawialiśmy o niesamowitej naturze samej Rift Valley, ale gdy dotrze się do północnego krańca Morza Martwego, jest tam około 400 metrów poniżej poziomu morza, a sama woda jest tam jeszcze 1300 metrów. stopy. Obecnie zawartość soli oscyluje wokół 35 procent.

A teraz, jeśli spojrzycie na to z innej perspektywy, pomyślcie o wodzie oceanicznej wynoszącej około 4 do 5 procent, a ci z Was, którzy być może znają Wielkie Jezioro Słone w Utah, to około 8 procent. Mówimy więc tutaj o bardzo wysokim stężeniu. Obecnie jest wyższa niż 40 lat temu, ponieważ z różnych powodów wpływa do niej

mniej wody: susza, wykorzystanie wody z górnego biegu rzeki Jordan do nawadniania, do najróżniejszych celów potrzebnych człowiekowi.

Mamy więc 35 procent. Możesz usiąść w Morzu Martwym, położyć sobie kamień na brzuchu i nieźle się unosić. Ma również wysoką zawartość minerałów.

To nie tylko sól kuchenna. Jest wiele rzeczy. Na południowym krańcu znajdują się duże zakłady przetwórstwa potażu, więc pokażę wam zdjęcie w stylu vintage.

Jest vintage z wielu powodów. Niektórzy z Was mogą się trochę uśmiechnąć, ale oto vintage z kilku powodów. Przede wszystkim jest to południowy kraniec Morza Martwego.

Jeśli pamiętasz, powinienem być tu jeszcze raz umieścić moją mapę, ale Morze Martwe ma północny kraniec, który ma głębokość około 400 metrów, ale potem staje się coraz płytszy w miarę podążania na południe, ponieważ oczywiście szczelina jest trochę mniej głęboko, jeśli chodzi o cały zebrany osad, tak że w końcu dotrzemy do punktu poniżej Morza Martwego, gdzie znajdujemy się nad poziomem wody. Więc to jest płytkie, ale przynajmniej 40 lat temu była tu przynajmniej woda. Obecnie istnieją jedynie sztucznie utworzone baseny, do których wpuszczana jest woda, gdzie faktycznie przetwarzana jest zawartość soli.

Z tej perspektywy jest to vintage. Nie ma tu już wody. Poziom wody na całym obszarze obniżył się.

Druga część vintage to jest to. Są to słupy solne, których po prostu już nie widać. Prawdopodobnie padły ofiarą kilkudziesięciu turystów przyjeżdżających i wycinających je.

Zatem to się sporo zmieniło. Tak, siedzę na jednym z tych słupów solnych i to jest trzecia część tego w stylu vintage. Przesuńmy się na północ od naszego Morza Martwego.

Tutaj byliśmy z ostatnim zdjęciem, mniej więcej tutaj. Nazywa się to Leshon, co oznacza język wystający z Morza Martwego. Istniała trasa – właściwie wspominaliśmy o niej, gdy rozmawialiśmy o pustyni judzkiej – gdzie ludzie tutaj mogli ją spotkać, przemierzyć, a następnie udać się w górską okolicę, obok miejsca zwanego Tekoa, i dojść do Betlejem.

Ale nie skupiamy się już na tym. W tej chwili skupiamy się na czymś innym, czyli na właściwej Dolinie Jordanu. Słowo Jordan w języku angielskim pochodzi od Yardane, które pochodzi od Yarad, co oznacza zejść.

I rzeczywiście od tego miejsca znajduje się południowy kraniec Jeziora Galilejskiego i pamiętacie, że to tylko około 700 stóp poniżej poziomu morza, aż do tego punktu, który, jak powiedzieliśmy, znajduje się około 1300 stóp pod poziomem morza poziom, nieźle zejście na tę odległość. Zatem to słowo rzeczywiście oddaje to, co się dzieje. Kiedy myślimy o właściwej Dolinie Jordanu, mamy trzy regiony.

Każdy z nich ma arabskie oznaczenie. Prawdopodobnie trudno to wam zobaczyć, ale oto nasz pierwszy, GHOR, i to mówi o całej szerokości naszej doliny, od wapiennej ściany klifu tutaj do wapiennej ściany klifu tam. Właściwie, jak zobaczycie, nasz schemat wskaże nam, że jest on szerszy w tym obszarze.

Mniej więcej w tym miejscu będzie Jericho. Ale to jest cała dolina, szerokość doliny ryftu. Zor czasami pisany jest jako ZH, ale tutaj mamy po prostu ZO, czyli samo koryto rzeki.

A w międzyczasie mamy różne rzeczy, Marl. Margiel to rodzaj zbrylonej, gliniastej substancji osadowej. I przez tysiąclecia, przez miliony lat, kiedy te rzeczy gromadziły się razem, miało to również dużą zawartość soli.

Zatem nie ma zbyt dużego potencjału do uprawy, zwykle margla. Będzie pomiędzy samą rzeką a ścianą klifu, ok, odcinek szerokiej doliny. Dalej w górę, za marglem, dzięki nagromadzonym glebom aluwialnym, rośnie całkiem przyzwoicie.

Teraz przyjrzymy się tylko kilku miastom, a to zakończy nasz bardzo, bardzo szybki przegląd. Przede wszystkim mamy Jerycho. Przyjrzelśmy się już Jerycho w połączeniu z naszym plemiennym obszarem Beniamin, ale właśnie zauważyliśmy coś w Jerychu.

Będzie to miejsce, z którego będą wychodzić szlaki ze wschodu, np. z Raby Ammanu, i jadące na zachód, np. do Betel i Aj, do Geby i Mikmaszu, aż do Jerozolimy. Jerycho było bardzo ważne, oczywiście bardzo ważne w kontekście podbojów. A potem, tutaj, wspomnimy również o Beth-Shan.

Jerycho ma zarówno starotestamentową opowieść. Za chwilę przyjrzymy się temu pokrótce. Znajduje się tu także nowotestamentowe Jerycho zbudowane przez nikogo innego jak Heroda Wielkiego, które jednak przetrwało w czasach Jezusa.

Beth-Shan to ta w mieście Dekapolis. To miasto Starego Testamentu. To pierwsze i do tego wrócimy za chwilę.

Ale jak widać, jest to jedyne miasto Dekapolu, które leży po drugiej stronie Jordanu. W okresie Nowego Testamentu jego nazwa brzmiała Scytopolis. Cała reszta naszej ligi 10 hellenizowanych miast, miast hellenistycznych, jest tutaj.

Spotkaliśmy Hippusa , spotkaliśmy Gadarę, spotkaliśmy Gerasę , ale tutaj mamy Scytopolis . Duże pytanie dotyczące lokalizacji Sodomy i Gomory. Wiele osób twierdzi, że to prawdopodobnie południowy kraniec Morza Martwego.

Myślę, że istnieją całkiem przyzwoite biblijne dowody, że mogli przebywać w tym obszarze, ale nie mamy zamiaru się tam udać. Po prostu zrobmy trochę historii. To, co właśnie powiedziałem o lokalizacji Sodomy i Gomory, nawiązuje do tego, a ty mówisz: „Och, naprawdę?”. I tak, Księga Rodzaju 13 mówi nam, że Abram i Lot byli w Betel, a kiedy zdecydowali, że muszą się rozstać, Lot podnosi wzrok, widzi Dolinę Jordanu, widzi znajdującą się w niej studnię i, co jest dość interesujące, widzi, że było tam jak Ogród Edenu i kieruje się na wschód.

Zatem przynajmniej jego początkowa osada będzie znajdować się mniej więcej w tym obszarze. Izraelici muszą przekroczyć Jordan przed podbojem, który rozpoczyna się oczywiście od Jerycha. Masz podbój Jerycha.

Mamy także Dolinę Jordanu, która jest granicą pomiędzy plemionami wschodnimi i zachodnimi. W rzeczywistości pod koniec Księgi Jozuego pojawia się mała niezgoda, kiedy podbój miał miejsce, a plemiona ze wschodu zostały odesłane do domu. To fascynujące, ponieważ budują duży ołtarz, a plemiona na Zachodzie zadają pewne pytania dotyczące ich motywów.

Możesz wrócić i to przeczytać. A potem rzeczywiście mamy pewne wydarzenia w Beit She'an , znowu starotestamentowa nazwa, ponieważ po śmierci Saula i Jonatana na górze Gilboa Filistyni zabrali ich ciała i powiesili na ścianie świątyni Beit She. jakiś . Ups, pomijam tutaj jedno.

No to ruszamy. Dwa widoki, które chcę, żebyś miał w Dolinie Jordanu. Ta po lewej stronie wskazuje, że mamy tu bardzo meandrującą rzekę.

W porządku, więc oto jest. To nie jest tylko prosty strzał w dół. To jest o wiele bardziej meandrujące.

Widzieliśmy to już wcześniej i pokazuję wam, bo mamy kolor zielony. Padało w bardzo niezwykły sposób. Tutaj, nawet z odrobiną zielonego pikowania, będą niektóre z tych stosów Katary, które tam są.

Kiedy będziemy pracować nad materiałem o Qumran, ponownie spotkamy Katarę, więc trzymaj się tego. Rzeka Jordan nie jest duża. W starożytności byłby znacznie większy, a zwłaszcza odkąd Izraelici przekroczyli Jordan w porze powodzi.

Skąd to wiemy? Ponieważ wiemy, że jest blisko Paschy. Wiemy, że jest wiosna, więc w tym miejscu szerokość prawdopodobnie wynosiłaby ponad milę, ale tutaj, no wiesz, nie jest wielka. Po prawej stronie tego konkretnego slajdu mamy bardzo

interesujące przedstawienie i pokazuję je tylko pokrótce, aby nie rozwodzić się nad nim szczegółowo, ale jest to mozaika z VI wieku.

Właściwie ta mozaika była częścią podłogi kościoła w Medabah . Właśnie rozmawialiśmy o Medabie i był tam kościół, który miał mozaikę na podłodze, jak wiele z nich, ale jego część przedstawia, tutaj na dole jest przedstawienie Jerozolimy, ale tutaj jest słowo Jerycho i tutaj widać sposób przedostania się przez naszą rzekę Jordan. Wygląda na to, że w tym miejscu istnieje jakiś system przepraw, więc Jordan będzie płynął w tym kierunku, a to reprezentuje nasze Morze Martwe i oczywiście częścią humoru naszych artystów mozaik jest to, że mają rybę, która zawrócił, zdecydował się ponownie popłynąć w górę rzeki, prawdopodobnie dlatego, że nie był zbyt optymistyczny co do zawartości Morza Martwego.

Cóż, czasami w tekście biblijnym pojawia się wyrażenie Gaon Hayyardin , czasami tłumaczone jako duma, ale być może lepiej, zarośla Jordanu. Kiedy rzeczywiście dotrze się do tego obszaru, dla tych, którzy przyjeżdżają jako turyści, istnieją ścieżki oczyszczone przez ten materiał, ale ma się wrażenie, nawet gdy odwraca się w bok i próbuje zrobić zdjęcie, że termin zarośla naprawdę działa . Czasami jest to tłumaczone na przykład duma Jordanu, ale tutaj prawdopodobnie jest to nasz najlepszy sposób, aby zobaczyć, co się tutaj dzieje, miejsce do ukrycia.

Jerycho, tylko krótkie spojrzenie, skupiając się na naszym Jerycho ze Starego Testamentu, ponieważ to właśnie z nim spotkali się Izraelici. Patrzymy z zachodu na wschód, więc we mgle będzie Transjordania. Tutaj będzie szersza część całej naszej przestrzeni, krew.

To jest miasto Jerycho, jakie istnieje obecnie, a oto nasza opowieść ze Starego Testamentu o Jerychu. Rzeczywiście widzisz grupę ludzi stojących właśnie tam i prawdopodobnie patrzą na to z góry. W Jerychu wykonano wiele prac archeologicznych, więc ponownie jest to miejsce, w którym można wrócić do dalszych badań, ale wspominam o tym wyłącznie dlatego, że były to część wczesnych wykopalisk w Jerychu, kiedy przekopywano warstwę po warstwie , natknęli się na tę wieżę, która pochodzi z okresu neolitu.

Oznacza to, że mówimy o okresie sprzed 8000 lat p.n.e., więc wiadomo, czy to prawda, chodzi tu prawdopodobnie o wieżę liczącą 10 000 lat. Oczywiście w tamtym momencie, a tak przy okazji, istnieje wiele różnych rzeczy, które wpływają na datowanie tego, ale w tamtym momencie stałyby to jako wieża, a poziom gruntu znajdowałby się tutaj. Oczywiście przez tysiąclecia narastało i relacjonowało ten temat.

Więcej do powiedzenia, nie ma czasu. Naszym ostatnim miejscem i znowu tylko krótkim migawką tego, co się dzieje, będzie opowieść o Starym Testamencie, strona

Starego Testamentu o Beit Shan, która jest tą wzniosłą opowieścią. Miasto Scytopolis w Dekapolu, o wiele, wiele większe, a jego fragmentom przyjrzymy się nieco później.

Widać przez drzewa, tylko trochę, ale aby dostać się na szczyt Tell, który składa się z 25 warstw, trzeba tu przejść wiele schodów i rzeczywiście widać górę na tym terenie pozostałości materiałów z okresu izraelskiego, z epoki brązu. Byli tu Egipcjanie, więc jest to oczywiście ważne miejsce. Dlaczego? Pomyśl o mapie, którą ci pokazałem, kiedy wskazywaliśmy Beit Shan.

Znajduje się na skrzyżowaniu Doliny Jordanu z północy na południe i wszelki ruch będzie odbywał się w tę stronę, i znajduje się u podnóża Doliny Heroda. To skrzyżowanie było niezwykle ważne. Jeden z moich nauczycieli, który przez jakiś czas był przewodnikiem, powiedział, że jeśli pomyślisz o zestawie szczyptec, to prawda, używasz szczyptec i poruszasz nimi tam i z powrotem, a one są narzędziami i działają.

Tym, co trzyma te szczyptecy razem, jest zawias. Beit Shan, powiedział, jest tym zawiasem i dlatego ma takie znaczenie. Kontroluje wszystko, co spływa doliną Heroda i przepływa w górę i w dół naszej Doliny Jordanu, a także wszystko, co nadchodzi ze wschodu.

Cóż, po prostu rodzaj zestawienia pozycji, tutaj jest skupienie na ogonie, a tutaj jest tutaj. Widzisz to martwe drzewo. Dla tych z Was, którzy lubią współczesne połączenia, cóż, nie jest to już współczesne, ale kiedy kręcili film Jesus Christ Superstar, wykorzystali to konkretne drzewo w scenie, w której Judasz się wiesza.

Ale to nie jest ważne. Cóż, nieważne. Nie powiem tego w ten sposób.

To wszystko, oto pozostałości bardzo, bardzo potężnego miasta Dekapolu, które przetrwało również w okresie bizantyjskim. Przyjrzyjmy się temu bliżej. Widzieliśmy to zdjęcie już wcześniej, ale było to kilka wykładów wstecz.

A więc tak dla krótkiego przeglądu, oto pozostałości naszego teatru. Powtórzę: od czasu zrobienia tego zdjęcia dodano do niego o wiele więcej, ponieważ teatr wykorzystywano do występów i tak dalej. Tu jest ulica, ładunek, różne ciekawe rzeczy znalezione w tej okolicy, nie mam czasu się w nie zagłębiać.

Ogromny kompleks łaźni tutaj, kolejny ogromny kompleks łaźni, cóż, również poza naszym ekranem w tym ogólnym obszarze. Świątynie, zakończymy fotografią zawałonych kolumn jednej z tych niezwykle świątyń. Zaczęli kopać tę dolną część dawno temu.

Jeden z moich kolegów, który pracował, który przez jakiś czas pracował w Beit Shan, powiedział, że wykopanie większości tego konkretnego miejsca zajęłoby 25 lat, gdyby w ogóle udało się to wszystko zrobić. Cóż, na tym miejscu zatrzymamy się z

widokiem, zarówno na obszar Transjordanii, jak i na główne miejsce Beit Shan na zawiasie pomiędzy Doliną Jordanu a Doliną Harod. Zakończymy tym samym slajdem, od którego zaczęliśmy, rozmawiając o archeologii, czyli upadłymi kolumnami tej świątyni w Beit Shan.

Widzieliśmy kilka dość znaczących świątyń i budowli będących strukturami miasta Dekapolis. Chcę zatrzymać się na chwilę, aby to podkreślić, ponieważ w Izraelu jest ich mniej. Kiedy już przejdziemy przez bardzo, bardzo szerokie zarośla przez rozbudowę wczesnego kościoła, zobaczymy znacznie więcej tych niezwykłych pozostałości świątyń, które się tam znajdują.

Ale na razie przestaniemy.

To jest dr Elaine Phillips podczas jej wykładu na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 10, Regiony Transjordanii i Doliny Jordanu.